

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati peti vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knjižna ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 63; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Politična hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Lord Runciman v Pragi:

Pričetek pogajanj s henleinovci

Lord Runciman je dopoldne obiskal dr. Beneša, dr. Hodžo in dr. Krofco, prihodnje dni pa bo stopil v stike z zastopniki sudetsko-nemške stranke

PRAGA, 4. avg. d. Včeraj ob 14.53 je prispel v Prago lord Runciman v spremstvu svoje soproge in bivšega poslanca Petha. Na Wilsonovem kolodvoru so ga sprejeli poslanik Newton, zastopniki predsednika dr. Beneša, min. predsednika dr. Hodže in zunanega ministra dr. Krofca, primator dr. Zenkl, zastopniki raznih oblasti ter predstavniki sudetsko-nemške stranke poslanika dr. Kundt in Sebekowski. Lord Runciman se je nastanil v hotelu »Alcron«, kjer je že popoldne sprejel zastopnike tiska ter jim podal daljšo izjavo, v kateri je poudaril, da je prišel v Prago kot prijatelj, ki hoče pomagati pri rešitvi narodnostnega vprašanja v CSR.

Dopoldne je lord Runciman uradno obiskal predsednika dr. Beneša, min. predsednika dr. Hodžo in zunanega ministra dr. Krofco, ob koncu tedna pa se bo že stal k prvim razgovorom z zastopniki sudetsko-nemške stranke.

LONDON, 4. avg. d. Diplomatski dopisnik »Timesa« poroča, da se lord Runciman ne bo mudil samo v Pragi, temveč bo obiskal tudi Čeh, Karlove Vary in druge kraje, kjer žive narodnostne manjšine. Na teh potovanjih se morejo po mnenju lista zelo zboljšati okoliščine za mir. Glavna težava obstoja v tem, da sudetski Nemci vztrajajo na zahtevi po teritorialni avtonomiji. Sporazum z Nemci bi avtomatsko prinesel tudi novo podlago za sožitje z ostalimi narodnimi manjšinami. To se tiče predvsem notranjih odnosov v Čehoslovaki, na zunanjo pa gre za razmerje CSR kot celote s sosedi in predvsem z Nemčijo. Reči se mora, da dogodki v Bratislavi ob priliki nemških telednevniških seštevov ne morejo zbuditi optimističnih upov v mirno pogajanja in ustvaritev razsodne atmosfere medsebojnih koncesij, ki bi zagotovile uspešen sporazum. Kljub temu upajo v Londonu še vedno, da se bosta obe stranki zadovoljili

z manj, kakor zahtevata, da se omogoči sprava. Obe vladi, angleška in francoska, se tudi zavedata, da je čehoslovaska vlada trdno odločena brniti integralnost svojih mej. Ne glede na gotova stremeljenja na obeh straneh se vendar zdi, da je bila lordu Runcimanu zagotovljena dobra volja tako od strani čehoslovavske vlade kakor od strani sudetskih Nemcev. Na obeh straneh vedo prav dobro, kakšne nevarnosti bi se pojavile, če bi pogajanja ne uspela. Glede na vesti, da odklanja sudetsko-nemška stranka predloge čehoslovavske vlade, piše »Times«, da je popolnoma jasno, kako širok prepad obstoja med zahtevami sudetskih Nemcev in koncesijami vlade, treba pa je pomisliti na taktična zagotovila sudetsko-nemške stranke, da njena kritika ne bo prejedila njenega političnega stališča, kakor tudi, da se čehoslovavske koalicijske stranke pripravljene pogajati se o tem, kar smatrajo za zdaj zgolj za predloge.

Maribor, 4. avgusta
V kratkem bomo proslavljali 20 letnico osvoboditve Maribora. V središču praznične razpoloženja in velikih svečanosti. Mesto se že vneto pripravlja na to slavo. Od glavnega kolodvora sem postavljajo vzdolž Aleksandrove ceste vitke, svetloboče po barvane mlaje, s katerih bodo ponosno vdirale jugoslovanske državne trobojnice. Ob teh slovesnostih bomo ob naših mejah, kjer se je preko noči znašel močan sosed, pozabili na mnoge življenjske, nacionalne, socialne in gospodarske skrbi, ki tarejo naše območje prebivalstvo.

Nemški element je družabno še zelo močan in ga ne kaže podcenjevati. Osnova tej družabni razgibanosti je precej krepko zasidrana gospodarska stran, ki je do znane omejevalne odredbe glede prehajanja obmejnih posestev v tuje roke omogočala tujemu življu, da je segal po naši obmejni posesti. In celo sedaj po uveljavitvi novih omejevalnih odredb glede prehoda naše obmejne posesti v roke tujih državljanov, se pogosto opažajo poskusi izigravanja v tem smislu, da se iščejo slamatni ljudje iz vrst pripadnikov našega rodu, za katerih hrbotom se skrivajo nosilci tujega kapitala in tuje miselnosti.

Po novem stanju onstran državne meje so začutili dih novih razmer predvsem naši

trgovci, obrtniki in pridobitni sloj sploh v pasu takozvanega malega obmejnega prometa. Tukaj je bilo do mariborske prevrata obilo možnosti lepega zaslužka. Avstrijski državljani so prihajali na našo stran in si nakupovali razne življenjske potrebščine po zelo nizki ceni. Sicer je v zadnjem času avstrijska oblast od časa do časa omejevala obseg tega malega obmejnega prometa in ga za krajšo dobo na določenem obmejnem sektorju celo ukinila, vendar pa ni moglo teh trenutnih motenj niti od daleč pri-merjati s stanjem, ki vlada sedaj v tem pasu malega obmejnega prometa, ki je silno omejen in ponekod docela ustavljen. Naš obmejni trgovec in obrtnik sta s tem silno prizadeta in upata, da se bo posredilo ob napovedanih trgov, pogajanjih med našo državo in Nemčijo izposlovati pogoje, po katerih naj bi se vpostavilo v malem obmejnem prometu prejšnje stanje.

Težak položaj našega obmejnega kmeč. koga gospodarstva pa prinaša usodne posledice tudi za naše gozdarstvo. V stiski sekajo posestniki mlade gozdove, da bi prišli do denarja za davke in druge vsakodnevne življenjske potrebščine. Škoda pa je, da tega neizmerna. S skrbjo zre naš obmejni kmet in posestnik v bodočnost. Kaj bo potem, ko tudi lesa ne bo več? Krik, ki prihaja z meje, daje mnogo misliti.

Boji med Rusi in Japonci

Po včerajšnjih dopoldanskih spopadih je snoči na mandžursko-ruski meji zavladala tišina

TOKIO, 4. avg. br. Ruske čete so v tokrem ponoči ponovno napadle japonske postojanke pri Čangku-fengju in Saocapingu, vendar pa niso prodrele niti za korak dalje. Njihove napade so japonske čete odločno odbile. Zastopnik vojnega ministrstva je izjavil, da so sovjetska letala vr. gla osam bomb na most pri Seulu, glavnem mestu Koreje. Dodaje, da so včeraj ob 9. dopoldne bataljoni sovjetske pehote napadli japonske postojanke med Čang-kufengom in Saocapingom, da pa so bili odbiti.

Snoči je postalo na mandžurski meji mirnejše. Nekatere vesti iz Seula trdijo, da so se sovjetski oddelki umaknili in da jih bodo baje zaposlili pri delih za ojačanje meje.

Dosedanje žrtve

Tokio, 4. avgusta. br. Iz štaba japonske vojske na Koreji poročajo, da so ruska letala ponovno priletela nad korejsko ozemlje in metala bombe. Doslej so bili ubiti 3 japonski oficirji in 27 vojakov, ranjenih pa je bilo 67 vojakov. Na ruski strani je bilo ubitih in ranjenih 350 oficirjev in vojakov. Japonci so zaplenili v dosedanjih bojih že 11 tankov ter več drugega orožja.

Varnostni ukrepi na Japonskem

TOKIO, 4. avg. h. Zaradi ponovne oostritve položaja je bilo odredjeno, da veljajo odsej varnostni ukrepi za obrambo proti napadom iz zraka, ki so bili doslej v veljavi samo za Fukuoko, v bodoče tudi za vse ostale dele Japonske. Najbolj strogi ukrepi so bili uvedeni za japonske otoke nasproti ruski celini, da bi se lahko

vsak čas branili pred morebitnimi presečenji iz zraka. Protiletalska zaščitna služba v Osaki je v strogi pripravljenosti, da bi mogli na poročilo o bližnjem sovraž. nih letal takoj ugasiti vse luči v mestu.

Suričeva sporočila Blondelu

PARIZ, 4. avg. h. Zunanji minister Bonnet, ki se je vrnil v Pariz, je imel včeraj razgovor s sovjetskimi poslanikiom Suričem o rusko-japonskih incidentih. Surič je izjavil, da njegova vlada nima nobenih napadalnih namenov proti Japonci in je prepričana, da se bodo dali vsi incidenti mirno likvidirati. Sovjetski čet ne zadene nobena odgovornost, ker niso dale pobude za incidente in jih tudi izživale niso. Po tem razgovoru in po dobljenih poročilih iz Tokia in Moskve mislijo politični krogi v Parizu, da si obe stranki prizadevata, da se napetost ne poveča in da se po možnosti doseže kompromisna rešitev.

Letalska bitka pri Hankovu

HANKOV, 4. avg. w. Južno od Hankova je nastala včeraj med 20 japonskimi bombniki, ki jih je spremljalo 40 lovskih letal, huda bitka s kitajsko zračno eskadro. Na obeh straneh so imeli znatne izgube. Včeraj dopoldne je 18 japonskih bombnikov napadlo mesto Hankov samo ter ga obmetavalo s bombami. Iz krajev južno od Kiudanga, kjer so posegle v boj močne kitajske divizije, javljajo kitajske poročila, da se je japonski pritisk na kitajske postojanke na severnem bregu Jangceja povečal. Kitajci so se umaknili do Hvangmaja. Japonska letala so ponovno bombardirala kitajske postojanke ob reki navzgor do Kiudanga.

Fašizem in rasizem

Prepoved cerkvenega lista v Italiji — Polemika fašističnega glasila z Vatikanom

Rim, 4. avg. d. Minister za ljudsko pravo Montfortu pri Siani. Kakor piše »Regime fascista« je bil vzrok ta, ker se je duhovnik, ki je list urejeval, bavil bolj z verskimi zadevami kakor pa s političnimi, po lateranski pogodbi iz l. 1929 pa je država upravičena, da proti temu nastopi. »Regime fascista« pozdravlja ukrep ministra Alfieri kot svarilo drugim urednikom cerkvenih listov. Isti list se bavi z nedavnim papeževim govorom o Katoliški akciji in njegovi kritiki rasističnega naziranja.

Glede na nameravano smer Katoliške akcije, za katero se papež v svojem zadnjem govoru izrecno zavzema, ugotavlja fašistično glasilu:

upajo, da bo Katoliška akcija preprečila smerice fašističnega režima glede rasnega vprašanja. Pravijo, da predstavlja Katoliška akcija cerkev in da je nasprotnik papeža, kdor jo napada. Fašizem ne pozna nobenih mej in ovir, kadar se bori za narod in italijansko kulturo ter je znal že l. 1921 triumfirati nad klerikalnimi, komunističnimi in demokratskimi silami. Ne verjamemo, da more papež iti skupaj s Katoliško akcijo, ki se po konkordatu ne sme baviti s političnimi vprašanji, ker se tiče-

jo edino le države.

... Morda vendar ne mislijo, da morejo prav katoličanstvu naklonjeni Italijani zavzeti tako stališče. Bilo bi otročje pričakovati, da ne vedo vsi fašisti, kaj je njihova dolžnost.

Protifidovsko gibanje v Italiji

Berlin, 4. avg. w. Kakor poročajo iz Rima, je fašistična stranka izdala navodila, naj dijaške kulturne organizacije povečajo predvsem pozornost proučevanju plemenitega vprašanja. Kakor raznju plemenitega vprašanja, s tem istrebiti vse židje, nameravajo s tem izreči element iz visokih šol, predvsem iz medicinskih fakultet. Delo v tej smeri bodo takoj začeli.

Kolonizacija Libije

RIM, 4. avg. o. Italijansko kolonialno ministertvo je pripravilo načrt o kolonizaciji Libije. Po tem načrtu bo 28. oktobra odplul iz Neaplja 30 velikih parnikov s 15 tisoč italijanskimi kmečkimi kolonisti iz Furlanije, Abrucov in južne Italije. V Libiji jih bodo naselili na velikem ozemlju vzdolž obale, na katerem so že zgradili okrog 300 hiš, gospodarska poslopja, ceste ter kanale za namakanje velikih kom. plekov zemlje.

Angleški mornariški minister v Baltiku

LONDON, 4. avg. AA. Angleški minister za vojno mornarico Duff Cooper je odpotoval na admiralski jahti »Enchentes« iz Portsmoutha na križarjenje po Baltiku. Jahta bo jutri prispela v Kiel, kjer bo ostala do 7. t. m., od 8. do 10. avgusta bo v Gdani, od 10. do 12. t. m. v Gdaneku, od 13. do 16. t. m. v Helsinkih, od 17. do 20. t. m. v Stockholmu, od 20. do 25. t. m. v Sathameru in od 26. do 30. t. m. v Kodanju. Pomorski krogi naglašajo, neuradni značaj tega križarjenja, kljub temu pa priznavajo, da bo obisk v baltičkih pristaniščih dal britskemu mornariškemu ministru priložnost, da se se. stane z zastopniki pomorskih resorsov skandinavskih in baltičkih držav, s katerimi se je Velika Britanija pogajala za sklenitev podobnega pomorskega dogovora, kakor ga je bila sklenila z Nemčijo in Rusijo. V teh krogih ne precenjujejo pomena zasebnih razgovorov, ki jih bo imel v baltičkih pristaniščih, vendar pa kažejo zadovoljstvo, ker bo imel priložnost, da pride v stike z uradnimi činitelji.

Vročinski val

BUDIMPEŠTA, 4. avgusta. V. Neznosna vročina, ki je bila včeraj v vseh vzhodnih delih države in je ponekod dosegla 37 stopenj Celzija, je tudi v prestolnici izzvala mnogo neprilik. Ljudje so se onesveščali kar na ulici in je morala reševalna postaja posredovati v 80 primerih. V neki veliki trgovini so morali niti manj kakor 27 prodajalk spraviti v hladnejše kletne prostore, ker so se v lokalu zaradi prevleke vročine onesvestile.

VARŠAVA, 4. avg. v. Vročina, ki vlada te dni skoro nad vse Evropo, je v zadnjih dnevih močno prizadela tudi Poljsko in baltičke države. Ob Vzhodnem morju so temperature do 40 stopenj Celzija. Prav tako višino je dosegla vročina tudi v Rigi, kjer je še bolj neobičajna. Marsikod so zaradi vročine izbruhnili požari, pa tudi solnčarica je zahtevala več žrtv. Razen tega so divjale po mnogih krajih tudi hude nevihte s točo, ki je povzročila mnogo škod. Samo v Rastboru je nevihta s točo razbita 20.000 šp.

Velike poplave na Japonskem

Tokio, 4. avg. o. V zadnjih dneh so bili v raznih predelih Japonske zopet hudi nali in so nastale ogromne poplave. Najhujše je prizadet Kio, kjer je voda porušila že okrog 500 hiš. Večina ostalih poslopj je pod vodo. Železnica proti Osaki je razbita. Rdeči križ se že pripravlja za pomoč odškodovancem. Tudi na Koreji so nastale velike poplave.

Tihotapstvo mamil z moštvniki

Pariz, 4. avg. d. V Parizu so aretirali vrhovnega rabna Izaka Lauerja zaradi tihotapstva mamil. Predvsem je tihotapil opij in heroin in sicer s pomočjo moštvnikov. Pri preiskavi so mu zaplenili 81 moštvnikov, v katerih so našli skrita mamila Gre za milijonske voke. Domnevo, da so tihotapili mamila tudi v Palestini, potrjuje sedaj tudi jeruzalemska policija, ki je prav tako zaplenila pri raznih sumljivih osebah navidezne židovske moštvničke, v katerih so bila skrita mamila.

Iz državne službe

Beograd, 4. avg. AA. Napredovala sta za pomočnika arhivirja 9. skupine pri tihotapniški upravi Vladimir Dyak in Ljubka. za in Stani Kozmar in Čoljo.

Lepo pevsko slavlje v Savinjski dolini

Pevsko društvo »Savinjski zvon« pri Sv. Petru je proslavilo v nedeljo 10 letnico svojega obstoja

Sv. Peter, 3. avgusta
V nedeljo je obhajala Savinjska dolina pomemben pevski praznik, kakršnega ljudje tam že dolgo ne pomnijo. Pevsko društvo »Savinjski zvon« je slavilo svojo desetletnico ter povabilo v ta namen na skupni jubilejni koncert še več drugih pevskih društev tako, da je nastopilo devet moških in mešanih zborov. Vsa prireditelje je bila zelo posrečeno organizirana, zato je vladalo v natrpani dvorani Sokolskega doma kljub veliki vročini praznično in radostno razpoloženje, kakor za na pevskih prireditvah redko najdemo.

Jubilejno proslavo je otvoril postajenačelnik g. Rebolj s slavnostnim govorom, na kar je »Savinjski zvon« odpel »Rodno pesem« kot geslo svojemu delovanju. Ko je še župni zborovodja Ipravčev pevsko župe g. Albin Horvat spregovoril nekaj vzpodbudnih besed je »Savinjski zvon« pod vodstvom g. Lojzeta Ašiča odšel prvi del svojega nastopa in sicer Adamičevi pesmi »Čuj nas zemljac« in »Završki lantec«. Nato so po vrsti zapeli po dve do tri pesmi: Delavsko pevsko društvo »Vzajemnost« z moškimi in mešanim zborom, zborovodja Peter Sprajc; moški zbor »Brazlovska Lira«, zborovodja Rössner Edvard; moški zbor Pevskega društva St. Rupert, zborovodja Ašič Ljode; sekstet »Fante na vasic iz St. Pavla pod vodstvom Jožeta Škerjanc; moški zbor »Hum« iz Laškega, zborovodja skladatelj Gobec Radovan; pevsko društvo »Savinjac« iz Petrovč z moškimi, mešanim in ženskim zborom, zborovodja Srečko Pečar;

moški zbor »Loški glase« iz Lok pri Zagorju, zborovodja Drago Korosec ter zopet »Savinjski zvon« kot zaključek posameznim nastopom z Aljažev »Divna noč« ter Foersterjevo »Gorenje«, nakar so sledile čestitke Celjskega pevskega društva in ostalih zborov. Ob koncu so moški zbori združeni v impozanten zbor blizu 200 pevcev pod vodstvom Ljuzeta Ašiča mogotno zapeli Adamičevo »Zdravico« in Hajdrihovo »Buči morje« ter tako efektno zaključili to lepo pevsko slavlje.

Vsi zbori so bili temeljito pripravljani na nastop, vsak zase pa je imel v poljanju pesmi svoj izrazito osebnostni značaj, kar je zanimivost prireditelje le še povečalo. Pri poluščah so želi toliko odobravanja, da bi morali malone polovico spreda ponoviti, ako bi to prireditelje preveč ne zavleklo. »Savinjski zvon« šteje 25 pevcev, ima razmeroma dober pevski material ter je kot jubilar in svojim marljivim zborovodjem vred žel tudi največ pozornosti. Njegove skladbe so bile dobro uvežbane ter naravno in nepriljeno podane, zborovodja Ašič pa se je izkazal za vsestrana dirigenta, ki bo s svojim zborom lahko ustvaril še marsikaj lepega.

Za organizacijo tako lepe pevске prireditve gre prirediteljem, domačinom kakor gostom, prav posebno zahvala, tem bolj ker so take prireditve vedno združene z žrtvami in zaprekami, ki se jih tokrat prireditelji niso ustrašili, saj so se zavedali svojega uspeha. Zato jubilaru k slavlju iskreno čestitamo.

Vprašanje mariborske carinarnice

Maribor, 4. avgusta
Vprašanje gradnje nove carinarnice v Einspillerjevi ulici še vedno ni rešeno. Po prvotnem načrtu meročajnih činiteljev na mestnem magistratu bi gradnja morala biti sedaj že tako daleč, da bi že zidali. Toda v Einspillerjevi ulici vlada še vedno mrtvilo. Kakor smo že svojčas poročali, ni imela prva javna pismena ponudbena licitacija, ki jo je razpisala mestna občina mariborska za gradnjo nove carinarnice, nobenega uspeha in sicer zato ne, ker se je prve licitacije udeležil le en stavlbeni podjetnik in sicer iz Ljubljane. Zato je mestna občina v skrajšanem roku 20 dni razpisala drugo pismeno ponudbeno licitacijo, ki so se udeležili trije ponudbeniki in sicer dve mariborski trdniki in ena ljubljanska. Zlicitirala so se težakša, zidarska, železobetonska, tesarska, krovna in kleparska dela. Ta delo so na mestnem gradbenem uradu preračunali na din 5 milijonov 298.755.96. Najnižji ponudnik pri licitaciji je bila ljubljanska stavbena trdnika Just Gabrijelečič, ki je dala na proračunsko vsoto 5.298.755.96 4.6% popusta.

V smislu zadevnih predpisov je mestna občina mariborska odposlala ponudbo na odbor za državne nabavke v Beogradu, ki je ponudbo že pregledal glede postavk, če se bo ves stavlbeni material dobavljal v naši državi. Ponudba je nato romala h glavni kontroli, kjer zdaj leži. Do danes še ni znano, ali je glavna kontrola licitacijo odobrila ali ne in pričakujejo v Mariboru rešitev, da bi z gradbenimi deli lahko pričeli.

Proslava 20 letnice Jugoslavije

Maribor, 4. avgusta
IZKAZNICE
Vsem krajevnim pripravilnim odborom smo poslali takoj po točni prijavi izkaznice in znake, poleg pa priložili še nekaj več kakor so naročili. Tako se morate tudi še naknadno prijaviti pri krajevnem odboru za udeležbo. Zadnji teden prosimo vsa naročila kot nujna na telefonsko števil. 29-15.

KRAJEVNI ODBORI, PRIJAVITELJE UDELEŽBO DOMAČIM POSTAJAM
Z železniško direkijo smo dogovorjeni, da bo odbor na podlagi prijave sestavil skupno število udeležbe, da bodo pa tudi krajevni odbori prijavili svojim domačim postajam število udeležencev in čas odhoda v Maribor ter vrnitve iz Maribora. Prosimo, da na to prijavo ne pozabite.

NARODNE NOŠE
Posebej vabimo danes na udeležbo 20-letnice Jugoslavije v Mariboru naše narodne noše, katere naj bodo kakor živ svet med zbranim narodom. Naša narodna meja bo prav posebno iskreno pozdravljala narodne noše, ker vemo, da bodo ravno narodne noše dale naši prireditvi narodni značaj. Pri-
dite!

V NEDELJSKIH LISTIH
VSA NAVODILA
Mnogo izprašujejo zaradi zbirališč, zaradi spreda, spreveda, zaradi voznega reda itd. Vsem sporočamo, da moremo vse to objaviti še le v nedeljskih listih, ker smo še le do takrat imeli vsaj približno število vseh udeležencev v pregledu. Prosimo zato, da počakate na odgovor v nedeljskih listih. Odbor za proslavo 20-letnice Jugoslavije v Mariboru

Kupuj domače blago!

